

Wspólne Posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków” oraz Rady ds. Równego Traktowania

**Notatka ze wspólnego Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu Otwarty Kraków oraz Rady ds. Równego Traktowania
w dniu 26 listopada 2020 roku w godzinach 16.00 – 18.10,
on-line na platformie Microsoft Teams**

Przebieg posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia, stwierdzenie kworum.
2. Przyjęcie zaproponowanego porządku obrad.
3. Edukacja międzykulturowa i antydyskryminacyjna – ramy działania i zrealizowane przedsięwzięcia Wydziału Edukacji UMK – Pani Anna Domańska, p.o. Dyrektora Wydziału Edukacji.
4. Wyzwania w zakresie edukacji międzykulturowej – rekomendacje Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu Otwarty Kraków – Pan Piotr Kwapisiewicz oraz Pani Urszula Majcher-Legawiec.
5. Wyzwania w zakresie edukacji antydyskryminacyjnej – rekomendacje Rady ds. Równego Traktowania – Pani Nina Gabryś - Przewodnicząca Rady ds. Równego Traktowania.
6. Dyskusja – Wyzwania dla edukacji międzykulturowej i antydyskryminacyjnej – możliwości działania i perspektywy rozwoju.
7. Wolne wnioski.
8. Zakończenie posiedzenia.

AD. 1. Otwarcie posiedzenia, stwierdzenie kworum.

Elżbieta Kois – Żurek – prowadząca powitała wszystkich obecnych na wspólnym posiedzeniu, następnie wyjaśniła, że spotkanie zostało zwołane w związku z działaniem w ramach Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia dwóch ciał dialogu, których wspólny zakres merytoryczny jest szeroko pojęta EDUKACJA, w tym przede wszystkim EDUKACJA MIĘDZYKULTUROWA oraz EDUKACJA ANTYDYSKRYMINACYJNA i w całości będzie poświęcone ww. tematyce. Prowadząca przywitała zaproszonych gości – p. Annę Domańską – p.o. Dyrektora Wydziału Edukacji UMK, p. Małgorzata Niewodowska – Dyrektor Specjalistycznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej dla Dzieci z Niepowodzeniami Edukacyjnymi przy ul. Św. Gertrudy w Krakowie.

Z powodu sytuacji epidemicznej w naszym kraju wywołanej zagrożeniem Covid 19 spotkanie odbyło się on-line na platformie Microsoft Teams.

AD. 2. Przedstawienie i przyjęcie zaproponowanego porządku obrad

Elżbieta Kois – Żurek – zapoznała uczestników spotkania z porządkiem obrad. Porządek obrad został przyjęty bez uwag.

AD. 3. Edukacja międzykulturowa i antydyskryminacyjna – ramy działania i zrealizowane przedsięwzięcia Wydziału Edukacji UMK – Pani Anna Domańska, p.o. Dyrektora Wydziału Edukacji.

Elżbieta Kois – Żurek – poprosiła o zabranie głosu Dyrektor Wydziału Edukacji – p. Annę Domańską.

P. Dyrektor rozpoczęła swoją wypowiedź od wyjaśnienia, że zaproszenie na spotkanie przyjęła, jednak dopiero od kilku dni pełni obowiązki Dyrektora i ma świadomość, że przygotowanie się do spotkania nie było możliwe w wystarczającym zakresie. Nawiązując do tematu spotkania

Wspólne Posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków” oraz Rady ds. Równego Traktowania

zwróciła uwagę szczególnie na zadania dotyczące nauki języka mniejszości narodowych, nauki języka polskiego jako odniosła się drugiego dla uczniów cudzoziemskich, działań na rzecz uczniów pochodzenia romskiego, organizacji międzyszkolnych punktów katechetycznych.

W Krakowie są 3 szkoły nauczające języka mniejszości narodowej 2 - z j. ormiańskim, 1 – z j. ukraińskim. Nie docierają inne wnioski dotyczące większych potrzeb. Nauczanie dodatkowe j. polskiego jest na poziomie 1000 uczniów.

. Podzieliła się refleksją w zakresie wyszukiwania informacji, przygotowując się do spotkania, po eksploracji tematu w przestrzeni internetowej, zwróciła uwagę na to, że nie ma jednego miejsca informacyjnego, w którym głównie rodzic, ale również nauczyciel mogliby znaleźć kompendium wiedzy, wskazówek przydatnych do tego aby pokierować ich działaniami. Pani Dyrektor korzystała z kilku źródeł wykonując dużą pracę i odniosła wrażenie, że jest to ścieżka przez gąszcz informacji. Portal edukacyjny jest efektywną platformą komunikacyjną, często „odwiedzana”, która się sprawdza i najpewniej powinien być wzbogacony o zasób informacji, wytycznych specjalistycznych w zakresie edukacji międzykulturowej i antydyskryminacyjnej. Pani Dyrektor przyjęła również do wiadomości, że intencją dokumentu pn. Rekomendacje” przekazanego do Wydziału Edukacji było stworzenie czytelnej ścieżki, (nie procedury), aby dziecko cudzoziemskie mogło otrzymać odpowiednie wsparcie. Kolejną sprawą, do której p. Dyrektor odniosła się było wsparcie asystentów romskich w ich pracy na rzecz dzieci romskich. Wyjaśniła mechanizm stosowania subwencji oświatowej, również dopłaty do subwencji z budżetu miasta Krakowa. Zadeklarowała pomoc w zidentyfikowaniu potrzeb dzieci romskich uczących się w krakowskich szkołach zarówno w zakresie aktualnej statystyki („policzenia ich”) jak również określenia możliwości, z których będą mogli skorzystać asystenci romscy na ich rzecz. P. Edyta i p. Marzena – asystentki romskie obecne na spotkaniu wyraziły zainteresowanie współpracą w kwestiach związanych z ich zaangażowaniem w szkołach.

W krótkiej dyskusji uczestnicy spotkania doszli do konsensusu, że potrzebne jest spotkanie grupy roboczej, która zajmie się problemem potrzeb dzieci romskich w krakowskich szkołach.

P. Dyrektor poruszyła również kwestię asystentów międzykulturowych, szczególnie w zakresie podnoszenia przez nich kompetencji.

AD. 4. Wyzwania w zakresie edukacji międzykulturowej – rekomendacje Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu Otwarty Kraków – Pan Piotr Kwapisiewicz oraz Pani Urszula Majcher-Legawiec.

Elżbieta Kois – Żurek – poprosiła o zabranie głosu Urszulę Majcher – Legawiec, która rozpoczęła od zwrócenia uwagi na obszary ważne w toczącej się dyskusji, które powinny mocniej wybrzmieć, to jest przede wszystkim potrzeba inwestowania w rozwiązanie zatrudniania, wzmacniania kompetencji asystentów międzykulturowych (20 zatrudnionych w Krakowie, wielu tylko na ½ etatu) i romskich (3 asystentów zatrudnionych w Krakowie). Czy jesteśmy przygotowani na zabezpieczenie biografii edukacyjnej. Asystent pracuje z dzieckiem, jego rodziną, nauczycielami – całym środowiskiem przyjmującym. Proporcje ilości asystentów do ilości dzieci cudzoziemskich są niekorzystne.

W dalszej wypowiedzi Urszula Majcher – Legawiec posłużyła się prezentacją raportu **NIK o kształceniu dzieci cudzoziemców i obywateli polskich powracających do kraju** opublikowanego 8 września 2020 roku pod linkiem:

<https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/edukacja-i-nauka/ksztalcenie-dzieci-cudzoziemcow-i-powracajacych-do-kraju.html>

Wspólne Posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków” oraz Rady ds. Równego Traktowania

Z informacji opublikowanych w raporcie oraz streszczonych na ww. stronie wynika (w notatce przytoczono krótkie fragmenty), że dzieci cudzoziemców oraz obywateli polskich powracających z zagranicy, mają zapewnione możliwości kształcenia w Polsce, w tym odpowiednie warunki do nauki języka polskiego. Ich rodzice w większości pozytywnie oceniają proces przystosowania i włączenia dziecka do środowiska szkolnego. Kontrola NIK pokazała zupełny brak zainteresowania tą kwestią Ministra Edukacji Narodowej, który odpowiada za politykę oświatową. Resort nie monitoruje sytuacji, nie wykonuje odpowiednich analiz, praktycznie nie ma na ten temat żadnej wiedzy i nie uczynił nic, aby ją uzyskać. Okazuje się, że stosunkowo mocnym ogniwem są nauczyciele, którzy mimo instytucjonalnego braku wsparcia wykonują swoją pracę w większości z zaangażowaniem.

Szersze streszczenie znajduje się na stronie NIK pod podanym powyżej linkiem wraz z wnioskami do realizacji dla Ministra Edukacji Narodowej, kuratorów oświaty, organów prowadzących szkoły publiczne, dyrektorów szkół.

Po prezentacji Urszula Majcher – Legawiec zaproponowała utworzenie referatu ds. wielokulturowości w Wydziale Edukacji w celu uporządkowania spraw diskutowanych na spotkaniu. Drugą pilną kwestią jest stworzenie płaszczyzny - grona osób w trybie grupy roboczej wraz z doproszeniem osób, których kompetencje są potrzebne do współpracy z Wydziałem Edukacji oraz diskutowania nowych rozwiązań.

AD. 5 Wyzwania w zakresie edukacji antydyskryminacyjnej – rekomendacje Rady ds. Równego Traktowania – Pani Nina Gabryś - Przewodnicząca Rady ds. Równego Traktowania.

Elżbieta Kois – Żurek – poprosiła o zabranie głosu Ninę Gabryś – Przewodniczącą Rady ds. Równego Traktowania.

Nina Gabryś wprowadzając do tematu przywołała Rekomendacje w zakresie edukacji, które zaznaczyła, są pewnego rodzaju wstępem, ponieważ bazują na Programie „Bezpieczny Kraków” w którym jest kilka wątków edukacyjnych, dotychczas Rada nie opracowała jeszcze własnych, do tego się przygotowuje.

Spośród ważnych zadań wymieniła następujące:

- potrzebę w krakowskich szkołach zajęć z zakresu edukacji antydyskryminacyjnej i antyprzemocowej,
- badania powiązań pomiędzy zdrowiem psychicznym dzieci i młodzieży a stresem osób mniejszościowych – (Raport o sytuacji uczniów i uczennic LGBT+ w krakowskich szkołach ponadpodstawowych przygotowany przez Fundację Równość.org.pl i Queerowy Maj),
- zwrócenie uwagi na skalę zjawiska przemocy seksualnej do której dochodzi w relacji kadra – podopieczni, w relacjach rówieśniczych – podjęcie działań prewencyjnych, rehabilitacyjnych,
- monitorowanie przypadków przemocy słownej, psychicznej, fizycznej i innej motywowanej uprzedzeniami, gromadzenie informacji o takich przypadkach, możliwych sposobach reagowania przez społeczność szkolną, podejmowanie interwencji, działań naprawczych, likwidacji relacji zmierzających do takich form przemocy, (Europejska karta równości mężczyzn i kobiet w życiu lokalnym, którą Kraków w ostatnich dniach podpisał),
- tworzenie planów przeciwdziałania przemocy dla szkół i placówek oświatowych wzorców reagowania, wsparcia dla ofiar, reedukacyjnych dla społeczności szkolnej dzięki której określona zostanie ścieżka reagowania dla wszystkich,

Wspólne Posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków” oraz Rady ds. Równego Traktowania

- działania na rzecz wzmocnienia odwagi cywilnej i rozwijania zdolności rozpoznawania i reagowania na przemoc, wzmocnienia młodych osób w tym, aby taką przemoc zgłaszali, budować świadomość co do tego czym ta przemoc jest i w ogóle jakie formy może przyjąć,
- wprowadzenie niekoedukacyjnych zajęć dotyczących bezpieczeństwa, z ofertą adekwatną do różnych grup m.in. w szkole w zakresie budowania własnej wartości i sprawczości oraz możliwości przeciwstawiania się przemocy szczególnie dla dziewcząt,
- przeciwdziałanie militaryzacji życia szkolnego,
- podnoszenie kompetencji w zakresie krytycznego myślenia i krytycznego odbioru mediów szczególnie społecznościowych,
- moderowane spotkania przedstawicieli służb mundurowych, urzędów i organizacji analizujących zabójstwa aby móc przeciwdziałać zanim się wydarzą,
- regularne przeprowadzanie audytów w szkołach w zakresie infrastruktury, służących zapewnienia bezpieczeństwa sytuacji i komfortu nauki dzieci i młodzieży z uwzględnieniem dostępności szczególnie pod kątem osób z niepełnosprawnościami (3 licea mają dostosowanie architektoniczne).

Nina Gabryś zakończyła wypowiedź pytaniem jak poszły szkolenia antydyskryminacyjne zaadresowane do dyrektorów szkół, jaka frekwencja i efekty szkoleń, czy program będzie rozwijany?

AD. 6 Dyskusja – Wyzwania dla edukacji międzykulturowej i antydyskryminacyjnej – możliwości działania i perspektywy rozwoju.

Elżbieta Kois – Żurek zaproponowała pominięcie tego punktu ze względu na toczącą się dyskusję od początku trwania spotkania w każdym jego punkcie.

AD. 7 Wolne wnioski.

W ramach wolnych wniosków Jakub Kościółek zaprosił do udziału w konferencji online pt. „Local dimension of children’s migrations and its impact on EU integration policy”, która odbędzie się 4 i 5 grudnia. Konferencja jest częścią projektu badawczego MiCREATE (Migrant Children and Communities in a Transforming Europe), realizowanego w ramach europejskiego, prestiżowego programu Horyzont 2020.

AD. 8 Zakończenie posiedzenia.

Elżbieta Kois – Żurek - po wyczerpaniu wszystkich punktów porządku obrad podziękowała obecnym za udział w spotkaniu Zespołu i Rady, spotkanie zostało zamknięte.

Przewodnicząca Zespołu:
Elżbieta Kois - Żurek

Przewodnicząca Rady:
Nina Gabryś

Notatkę sporządziła: Natalia Kotyza